

Online sporen

Tijdens deze opdracht onderzoeken de leerlingen hun eigen online reputatie of die van een ander. Ze leren hoe ze hun digitale voetafdruk kunnen beperken.

Totale duur: 40 minuten.

LESOPBOUW

- Introductie: Onderwerp introduceren (5 min.)
- Verdieping: Praten over online sporen (10 min.)
- Doen: Online reputatie onderzoeken, nadenken over bedrijven en ontdekken hoe je sporen kunt wissen (25 min.)

VOORBEREIDING & BENODIGDHEDEN

Van tevoren kun je een aantal dingen doen:

- Lees de handleiding

- Scherm met internetverbinding, klik door de slides voor op het scherm
- Zorg ervoor dat de leerlingen beschikken over een device of in een computerlokaal kunnen werken.

⚖️ ETHIEK EN TECHNOLOGIE

De leerlingen ontdekken tijdens deze les dat bedrijven geld kunnen verdienen aan de data die zij achterlaten. Dit staat veel ter discussie: je denkt dat een app gratis is, maar eigenlijk betaal je met jouw data.

De leerlingen denken na over de stelling 'Deze bedrijven moeten jou geld betalen als ze jouw data willen gebruiken.'

DOEL VAN DE OPDRACHT

LOB Domein Kern C	Domein curriculum 2021	Leerdoelen digitale vaardigheden	Eindtermen Preambule vmbo	21st century skills
Netwerken Wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen?	Veiligheid en privacy in de digitale wereld DG2.2 Privacy in de digitale wereld.	Mediawijsheid De leerlingen leren op welke wijze ongewenste content gewist kan worden door henzelf of door anderen.	1.6. De leerling kent de maatschappelijke betekenis van technologische ontwikkeling, waaronder met name moderne informatie- en communicatietechnologie.	Zelfregulering
		Mediawijsheid De leerling kan bewust een eigen digitale identiteit vormgeven.		Kritisch denken
		Mediawijsheid De leerling leert hoe een digitaal netwerk functioneert.		

INTRODUCTIE

Openingslide

Slide 1, Klassikaal

Laat de klas lezen wat er op de slide te zien is. Kennen ze zelf situaties waarin het mis ging met iets wat iemand op social media had gezet?

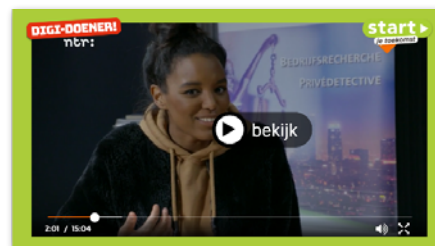
Vertel de klas dat ze het gaan hebben over hun online 'sporen'.

VERDIEPING

Slide 2, Klassikaal

Bekijk de aflevering tot minuut 3.40. In de video wordt uitgelegd dat iedereen een heleboel sporen achterlaat op internet. Herkennen de leerlingen dit? Hebben zij zichzelf wel eens gegoogled?

DOEN

Slide 3, Individueel

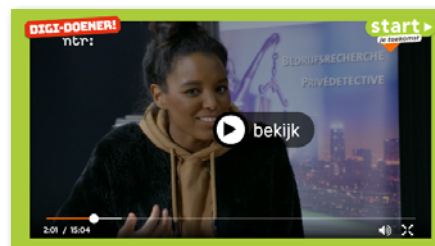
De leerlingen gaan hun online imago onderzoeken. Ze Googlen hun eigen naam en kijken wat eruit komt. Ze doen dit individueel en voor zichzelf. Mochten ze onvindbaar zijn, dan mogen ze ook iemand anders Googlen, maar geen klasgenoten of leerlingen van school. Bespreek aan de hand van de gevonden resultaten: Wat kan wel, wat kan niet online? Wat maakt online een goede indruk?

Slide 4, Klassikaal

Bekijk nu het fragment van minuut 5.48 - 7.50. Hierin ontdekken de leerlingen dat bedrijven de gegevens en data van app- en website gebruikers vaak delen en er geld mee verdienen. Bespreek het na met de klas:

- Waren de leerlingen hiervan op de hoogte?
- Wat vinden ze ervan?
- Welke invloed kunnen bedrijven hebben op hun online reputatie?

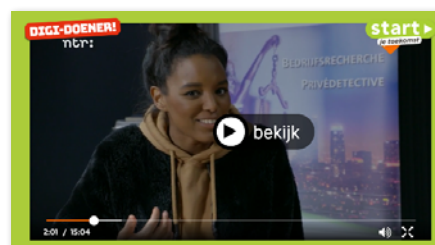
Slide 5, Klassikaal

Laat de leerlingen met hun telefoon reageren op de stelling. Bespreek de uitkomst na en vraag een aantal leerlingen om hun argumenten.

Slide 6, Klassikaal

Bekijk fragment: minuut 9.57 - 12.32 (of het eind). Hierin krijgen de leerlingen tips om hun digitale voetafdruk te beperken.

Slide 7, Klassikaal

Laat de leerlingen de tips nog eens doorlezen en spreek ze met hen door.

Voor je eigen achtergrondinformatie:

In Nationale AI cursus les 4 van FutureNL staan nog meer tips:

- Gebruik niet je eigen naam of persoonsgegevens.
- Gebruik een vast (nep) email-adres voor het inloggen op gratis services, waaronder gratis tools.
- Verwijder cookies, internetgeschiedenis en bijvoorbeeld oude emails regelmatig.

- Kijk uit met gratis diensten zoals sport- en muziekapps, zoekmachines en gratis tools. Als diensten volledig gratis zijn voor de gebruiker, wordt er ondertussen vaak geld verdiend door het verkopen van persoonsgegevens en het plaatsen van advertenties.
- Wees je bewust van je privacy instellingen op social media en wat je daarmee dus deelt met de wereld.
- Check af en toe wat er over jou te vinden is! Wil je dit laten verwijderen? Contacteer de eigenaar van de organisatie/website. Zij zijn volgens de AVG verplicht dit op jouw verzoek te doen.

Slide 8, Klassikaal, Optioneel

Wat doe je als je dingen online hebt gezet waar je spijt van hebt en die nu geen goede indruk meer maken? Geef de leerlingen de opdracht om in tweetallen twee tips op te zoeken en de uitkomst in te vullen in de open vraag in LessonUp. Bekijk vervolgens de tips klassikaal.

AFRONDING**Slide 9, Klassikaal**

Blik met de leerlingen terug op de opdracht. Jullie hebben nagedacht over de sporen die mensen online achterlaten en welke indruk dat maakt. Jullie hebben ook tips verzameld om je sporen te kunnen wissen. Welke tip uit deze les was het meest waardevol voor je? En waarom was dat zo?

